

Sygn. akt IV U 373/17

POSTANOWIENIE

Dnia 23 sierpnia 2017r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Katarzyna Antoniak

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu w dniu 23 sierpnia 2017r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z wniosku A. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

w związku z odwołaniem od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 8 maja 2017 r. Nr (...)

p o s t a n a w i a :

odrzuć odwołanie.

Sygn. akt IV U 373/17

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Okręgowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 sierpnia 2017r.

Ubezpieczona A. W. była uprawniona do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy do 30 września 2014r. na mocy decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 15 kwietnia 2014r. W dniu 12 sierpnia 2014r. wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Decyzją z dnia 30 października 2014r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy od 1 października 2014r. Od tej decyzji ubezpieczona wniosła odwołanie, które zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 14 czerwca 2016r. wydanym w sprawie o sygn. akt IV U 1349/14. Wyrokiem z dnia 9 lutego 2017r. Sąd Apelacyjny w Lublinie oddalił apelację ubezpieczonej od w/w wyroku Sądu Okręgowego.

W dniu 13 lutego 2017r. A. W. ponownie wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Rozpoznając powyższy wniosek organ rentowy skierował ubezpieczoną na badanie przez lekarza orzecznika, który w orzeczeniu z dnia 13 kwietnia 2017r. ustalił, że wnioskodawczyni jest częściowo niezdolna do pracy do 30.10.2017r., a jako datę powstania częściowej niezdolności do pracy wskazano 13.02.2017r. Orzeczenie to ubezpieczona odebrała 13.04.2017r., nie wniosła od niego sprzeciwu do komisji lekarskiej Zakładu. Decyzją z dnia 8 maja 2017r. organ rentowy, na podstawie art. 57 w zw. z art. 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016r. poz. 887 ze zm.), odmówił

wnioskodawczyni prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, wskazując że niezdolność do pracy powstała w okresie późniejszym niż 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia (ostatnie ubezpieczenie ustało z dniem 30.09.2014r.), a ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy. Powołano się w tym zakresie na w/w orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 13.04.2017r. (decyzja z 8.05.2017r. k.19 akt emerytalnych).

Odwołanie od w/w decyzji złożyła ubezpieczona A. W., wskazując, że cały czas jest chora i od kiedy ustało ostatnie ubezpieczenie we wrześniu 2014r. leczy się i nie pracuje. Jej uprawnienia do wykonywania zawodu pielęgniarki wygasły. Zwróciła przy tym uwagę, że od 2014r. toczyło się postępowanie rentowe w Sądzie Pracy i po ponad dwóch latach dostała decyzję odmowną (II 2017r.). Dopiero wtedy złożyła ponownie wniosek o rentę, na skutek którego uznano ją za częściowo niezdolną do pracy. Podkreśliła, że jej schorzenia trwają od lat, co potwierdza dokumentacja medyczna i zaświadczenia, a powstały one przed 13 lutego 2017r. Przez okres 5 lat pobierała rentę, a wcześniej świadczenie rehabilitacyjne (odwołanie k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odrzucenie ewentualnie o oddalenie. W uzasadnieniu wskazano, że ubezpieczona nie wniosła sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z dnia 13.04.2017r., a w odwołaniu nie zgadza się wyłącznie z ustaloną datą powstania niezdolności do pracy. Wobec tego odwołanie powinno zostać odrzucone na podstawie art. 477⁹ § 3¹kpc (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2-3 akt sprawy).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej podlegało odrzuceniu.

Zgodnie z art.477⁹ §3¹zd.1 kpc sąd odrzuci odwołanie w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji albo stwierdzenia stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, jeżeli podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a osoba zainteresowana nie wniosła sprzeciwu od tego orzeczenia do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołanie jest oparte wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia.

W niniejszej sprawie organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, powołując się na orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z 13.04.2017r., w którym uznano A. W. za częściowo niezdolną do pracy do 30.10.2017r., przy czym datę powstania tej niezdolności określono na dzień 13.02.2017r. Zdaniem organu rentowego niezdolność do pracy nie powstała w czasie ubezpieczenia, ani w ciągu 18 miesięcy od ustania okresów składkowych i nieskładkowych, co uzasadnia wydanie decyzji odmownej, bowiem ostatnie ubezpieczenie ustało z dniem 30.09.2014r. Wskazane orzeczenie lekarza orzecznika zostało bezpośrednio po badaniu w dniu 13.04.2017r. doręczone ubezpieczonej wraz z pisemnym pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia sprzeciwu od orzeczenia do komisji lekarskiej ZUS, co potwierdziła własnoręcznym podpisem. Określony przepisami 14-dniowy termin na złożenie sprzeciwu upłynął bezskutecznie z dniem 27.04.2017r. Stosownie zaś do treści art. 14 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS orzeczenie lekarza orzecznika, od którego nie wniesiono sprzeciwu lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości, albo orzeczenie komisji lekarskiej, stanowi dla organu rentowego podstawę wydania decyzji w sprawie świadczeń przewidzianych w ustawie, do których prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji.

W ocenie Sądu, złożone odwołanie od decyzji z 8 maja 2017r. zawiera wyłącznie zarzuty dotyczące orzeczenia lekarza orzecznika ZUS co do ustalonej daty powstania niezdolności do pracy. Ubezpieczona wskazała, że jej schorzenia powstały przed dniem 13 lutego 2017r., jednocześnie wyjaśniając, że cały czas jest chora i od kiedy ustało ostatnie ubezpieczenie we wrześniu 2014r. nieustannie się leczy i nie podjęła od tego czasu żadnego zatrudnienia.

W uchwale z dnia 15 marca 2006r., II UZP 17/05, Sąd Najwyższy wskazał, że na podstawie art. 477⁹ § 3¹ kpc sąd odrzuca odwołanie, w którym ubezpieczony podnosi wyłącznie zarzuty przeciwko orzeczeniu lekarza orzecznika ZUS w kwestiach określonych w art. 14 ust. 1 pkt 1 - 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w tym także daty powstania niezdolności do pracy. Ubezpieczony, który po uzyskaniu orzeczenia o niezdolności do pracy pozostaje w przekonaniu korzystnego rozstrzygnięcia o prawie do świadczenia i odstępuje od wniesienia sprzeciwu, zostaje pozbawiony możliwości przeniesienia sporu na drogę sądową, gdy dopiero po otrzymaniu decyzji organu rentowego uzyskuje wiedzę, że nie spełnił ustawowego warunku, o którym mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 58, art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Sąd Najwyższy podkreślił, że celem postępowania przed lekarzem orzecznikiem jest nie tylko ustalenie stopnia niezdolności do pracy, czy czasu trwania niezdolności, ale również daty jej powstania. Jeżeli zatem lekarz orzecznik dokonuje tych ustaleń - co znajduje swoje odzwierciedlenie w treści wydawanego przez niego orzeczenia - to również w interesie wnioskodawcy leży, aby były one zgodne z faktami. Rozpatrywanie przedstawionego zagadnienia w kontekście kryterium "korzystności" decyzji wydawanej w następstwie orzeczenia lekarskiego nie jest prawidłowe, gdyż ustalanie daty powstania niezdolności do pracy nawiązywałoby do przesłanek ocennych, a nie faktycznych. Data wskazana w orzeczeniu okaże się "korzystna", jeśli pozwoli na ustalenie prawa do świadczenia, ale może być także "niekorzystna", jeśli nie będzie możliwe spełnienie przesłanki, od której zależy nabycie uprawnień rentowych. W tej sytuacji istotą omawianego postępowania jest ustalenie faktów związanych z potocznie rozumianą niezdolnością do pracy. Jeśli więc wnioskodawca, wobec którego wydano orzeczenie lekarskie, nie wnosi sprzeciwu, mimo że data powstania niezdolności nie odpowiada rzeczywistej dacie jej powstania, to nie sposób przyjąć, iż dopuszczalne jest jej kwestionowanie dopiero w późniejszym postępowaniu odwoławczym przed sądem. Niewniesienie sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika oznacza bowiem, że wnioskodawca zgadza się, iż wszystkie stwierdzenia w nim zawarte są prawdziwe. Tym samym proces ustalania okoliczności faktycznych, mających znaczenie dla nabycia prawa do renty, zostaje zakończony. Odrzucenie odwołania jest zatem uzasadnione i konieczne, jeśli sprawa dotyczy świadczenia z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo zależy od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawą wydania decyzji jest orzeczenie lekarza orzecznika ZUS, gdy odwołujący się nie wniósł sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika do komisji lekarskiej ZUS oraz gdy odwołanie jest oparte wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia (por. uchwała SN z dnia 15 marca 2006 r., II UZP 17/05, OSNPUSiSP 2006, nr 15-16, poz. 245; zob. także wyrok SN z dnia 21 maja 2010 r., I UK 23/10, LEX nr 604207).

Wobec braku wniesienia przez ubezpieczoną w ustawowym terminie sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika do komisji lekarskiej ZUS, uznać należało, że zachodzą podstawy do odrzucenia odwołania w trybie art.477⁹ §3¹ zd.1 kpc. Brak wniesienia skutecznie sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika zamyka drogę do dochodzenia swoich praw przed Sądem, gdyż w pierwszej kolejności musi zostać wyczerpany dwuinstancyjny tryb ustalania okoliczności związanych z niezdolnością do pracy w ramach postępowania przed organem rentowym. Warunkiem merytorycznej oceny odwołania od decyzji organu rentowego jest najpierw wyczerpanie przez ubezpieczoną istniejącej drogi odwoławczej od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS. Wskazać przy tym należy, że ubezpieczona została prawidłowo pouczone o sposobie i terminie wniesienia sprzeciwu do komisji lekarskiej ZUS, a także o skutkach braku złożenia takiego sprzeciwu. Orzeczenie lekarza orzecznika nie rozstrzyga o prawie do świadczenia, ale stwierdza fakty istotne dla ustalania, czy osoba zainteresowana spełnia przesłanki do uzyskania świadczenia. Dlatego orzeczenie to, osoba ubezpieczona powinna oceniać w świetle stwierdzonych w nim okoliczności, w tym również daty powstania niezdolności do pracy, a w przypadku, gdy nie zgadza się z tymi ustaleniami, czy też nie zgadzają się one z rzeczywistością, wnieść sprzeciw do komisji lekarskiej ZUS. Ubezpieczona nie skorzystała z możliwości złożenia sprzeciwu do komisji lekarskiej Zakładu, zaś zarzuty dotyczące ustaleń co do daty powstania niezdolności do pracy przedstawiła dopiero na etapie odwołania od decyzji organu rentowego.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art.477⁹ § 3¹ zd.1 kpc, Sąd odrzucił odwołanie.